

Mal til saksframlegg for førstegangshøring av tiltaksplan spredte avløp

Saksopplysninger

Forurensningsforskriftens kapittel 12 gir kommunen myndighet over små, private avløpsanlegg i spredt bebyggelse («spredte avløp»). Kommunen har dermed plikt til å håndheve det regelverket som gjelder for slike avløpsanlegg, og å forebygge og gjøre tiltak mot forurensning. Dette innebærer blant annet:

- Drive kontroll og tilsyn med avløpsanleggene
- Ha oversikt over anleggene, deres tilstand og hvilke tillatelser om er gitt
- Stille kompetansekrav til de som skal planlegge og bygge avløpsanlegg
- Gi tillatelse til utslipp av avløpsvann etter kravene i kapittel 12

Kommunen har i liten grad gjennomført tilsyn med private avløpsanlegg, og har generelt liten oversikt over anleggenes tilstand. Tiltaksplan spredte avløp gir føringer for hvordan kommunen skal ivareta sitt myndighetsansvar over eksisterende, private avløpsanlegg, og gjennom avløpstiltak begrense forurensning fra avløpsanleggene.

En av de viktigste utfordringene for vannmiljøet i kommunene på Fosen er forurensning fra private avløpsanlegg. Det er derfor behov for å stille krav til de avløpsanleggene som ikke renser avløpsvannet godt nok, og som forurenser sårbare resipienter eller drikkevann. Målet med avløpstiltakene vil være å:

- Redusere forurensningsbelastningen fra spredte avløp til et akseptabelt nivå, slik at målet om god økologisk tilstand etter vannforskriften kan nås. Arbeidet må koordineres med forurensningstiltak i bl.a. landbrukssektoren, som også bidrar med utslipp av næringssalter til vassdrag.
- Sikre drikkevannskilder (overflatevann og private brønner) mot forurensning fra spredte avløp
- Sikre at ikke forurensning fra spredte avløp hindrer brukerinteressene knyttet til vannet, som f.eks. bading

Denne tiltaksplanen beskriver hvordan arbeidet med tilsyn og opprydding i spredte avløp skal foregå, og hvordan kommunene skal sikre en åpen, informativ og ryddig prosess. Planen setter ikke opp noen framdriftsplan med oversikt over hvor mange huseiere som skal få pålegg om å oppgradere avløpsanlegget sitt. Før en slik framdriftsplan vedtas er det behov for en grundigere kartlegging av avløpsanleggenes tilstand og miljøtilstanden i resipientene. Planen skisserer noen mulige framdriftsplaner, men det er tenkt at en slik framdriftsplan skal utarbeides og vedtas av kommunestyrene på et senere tidspunkt.

Nordre Fosen vannområde

Nordre Fosen vannområde er et samarbeid mellom kommunene Osen, Roan, Åfjord, Bjugn, Ørland, Rissa og Leksvik. Vannområdet ble opprettet som et resultat av vannforskriften, som legger føringer for en samordnet og sektorovergripende vannforvaltning, og krever at «tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand» (§ 4). Hovedmålene med samarbeidet i vannområdet er

- Helhetlig forvaltning av vannressursene i tråd med vannforskriften
- Forbedre kunnskapsgrunnlaget om vannmiljøet ved å gjennomføre miljøundersøkelser

- Følge opp regional vannforvaltningsplan med tiltaksprogram ved å gjennomføre miljøtiltak for å nå fastsatte miljømål
- Jobbe for god medvirkning, opplysning og engasjement i vannforvaltningen

Regional vannforvaltningsplan for vannregion Trøndelag ble gjeldende fra 2016, og setter miljømål for alt vann i Trøndelag. Målene er ambisiøse, og det er nødvendig å gjennomføre flere tiltak innenfor kommunal sektor – blant annet avløpstiltak – dersom målene skal nås. Tiltaksplan spredte avløp ble utarbeidet på bakgrunn av miljømålene i vannforskriften og regional vannforvaltningsplan, men det er forurensningsforskriften som stiller krav om hvordan kommunen skal utøve sin myndighet over spredte avløpsanlegg.

Tiltaksplan spredte avløp er utarbeidet i samarbeid mellom kommunene i vannområdet. Prosessen har vært ledet av det politiske vannområdeutvalget, som består av én representant fra hver kommune med vara. Per i dag er Jon Husdal (Åfjord), Rannveig Skansen (Leksvik), Rune Schei (Rissa), Einar Eian (Roan), Trygve Rånes (Osen), Hans Eide (Bjugn) og Birger Austad (Ørland) representanter i Vannområdeutvalget. Jon Husdal leder utvalget. Vannområdeutvalget besluttet på møte den 8. februar, at tiltaksplan spredte avløp kan gå videre til førstegangs behandling i den enkelte medlemskommune. Etter vedtak i kommunene går tiltaksplanen ut på høring og offentlig ettersyn i seks uker.

Forslag til vedtak:

- Utkast til tiltaksplan for spredte avløp i Nordre Fosen vannområde sendes på høring og offentlig ettersyn i seks uker
- Sekretariatet for Nordre Fosen vannområde (Rissa kommune) sender planen på høring på vegne av deltakerkommunene